

Bilag 3 – Kommende delprojekter

I bilag 2 er der gjort rede for status på de forskellige projekter inden for Områdefornyelse Nord og Hovedbyer på forkant. Som beskrevet i bilag 2 foreslås der en omfordeling af midler i forhold til programmet, realisering af Gademanualen og en pulje til events og aktiviteter. Dette bilag beskriver de projekter som foreslås gennemført og som vurderes at kunne gennemføres indenfor restrammen af Områdefornyelse Nord.

De projekter der foreslås gennemført, herunder forskønnelse af Callesensgade, opgradering af små- by og gaderum samt omdannelse af passager, parkeringspladser og bagsider ligger inden for indsatsområderne Gågaden og Bylaboratoriet. Flere af projekterne er viderebearbejdning af *Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret* (godkendt i Byrådet den 27. februar 2019). Planen beskriver visioner og koncepter for omdannelsen af Nørreportkvarterets passager, parkeringspladser og bagsider. Ønsket er, at gågadens nye identitet skal understøttes med attraktive ankomst og forbindelsesområder, hvorved beboere og besøgende finder det attraktivt, at færdes i Nørreportkvarteret. Der skal være samspil og sammenhæng på tværs af området samtidig med, at forskelligheden, historien og nye kunstoplevelser skal rummes i omdannelsen.

Dette dokument indeholder beskrivelser og eksempler på de syv delprojekter der vurderes at kunne realiseres:

1. Passager
2. Kunst i byen
3. Parkeringsplads ved Barkmøllegade
4. Parkeringsplads ved Hotel Europa
5. Bagsider
6. Callesensgade
7. Små by- og gaderum
8. Økonomi
9. Projektoverblik - Områdefornyelse Nord og Hovedbyer på forkant

Vedlagt er desuden tre bilag med uddybende beskrivelser af anlægsprojekterne projekterne:

Bilag 3A – Projektforslag Områdefornyelse Nord

Bilag 3B – Katalog bagsider

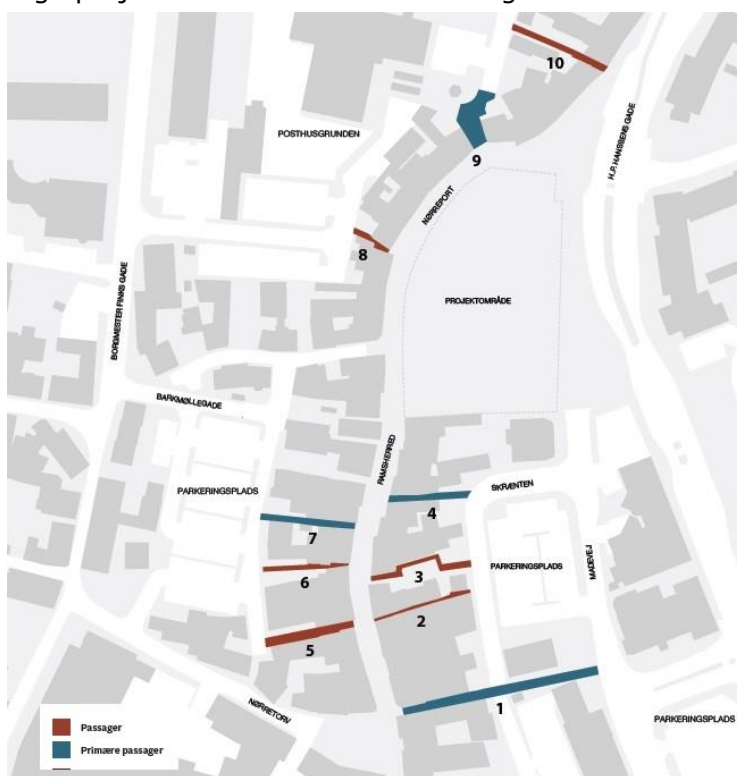
Bilag 3C – Projektforslag Callesensgade

Det er ikke alle projekterne i ovennævnte bilag, der kan realiseres inden for de afsatte midler. Dette uddybes i de følgende afsnit.

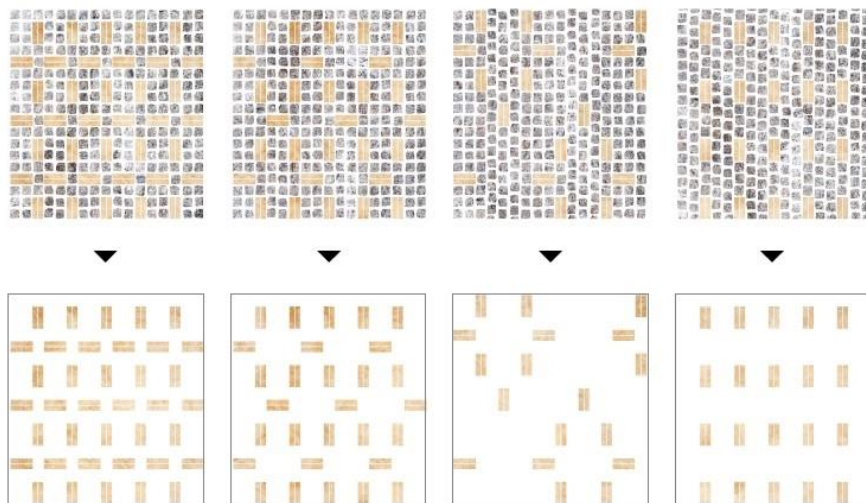
3.1 Passager

De mange forskelligartede passager er ikoniske for Aabenraa og en del af fortællingen om den historiske købstad. Med henblik på at øge den oplevede tilgængelighed til gågaden og forbindelsen på tværs af bymidten er det ønsket at omdanne og opgradere de eksisterende passager efter nogle enkle principper, der også kan anvendes i den øvrige gågade og derved skabe sammenhæng.

Der er udpeget fire primære passager i Nørreportkvarteret, se illustrationen nedenfor. De primære passager prioriteres i forbindelse med realiseringen for at sikre gode og tilgængelige forbindelser mellem gågaden og parkeringsområderne. De øvrige vurderes ikke at kunne anlægges inden for nuværende ramme, medmindre udgifterne til nogle af de øvrige projekter bliver lavere end beregnet.

Passagerne varierer i udtryk såvel som fysisk form, der er derfor udviklet et mønster der med få variationer kan anvendes i alle passager og være med til, at udtrykke deres forskellighed. Mønsteret skabes ved brugen af gule teglklinter og granit chaussetsten, som er det materialer der allerede anvendes i gågaden. På følgende side ses en illustration af mønsterets variationer;

Et eksempel på hvordan mønsteret anvendes i praksis ses på illustrationen nedenfor, udsnittet er af passage 4.

Passagerne realiseres som udgangspunkt som illustreret og beskrevet i bilag 3A, der vil dog være enkelte undtagelser i forhold til materialet. Passage 1 (Rebekkagang) foreslås på nuværende tidspunkt renoveret med anvendelse af de eksisterende materialer og med det nuværende udtryk. Grunden til at ovenstående passage foreslås omdannet på en anden måde end foreslået i projektforslaget er, at anlægsudgifterne forbundet med den fulde omdannelse ikke vurderes, at kunne holdes inden for den økonomiske ramme.

3.2 Kunststrategi

I programmet for områdefornyelsen såvel som i *Gademanualen* og *Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret* er der udtrykt ønske om at arbejde med kunsten i det offentlige rum. Formålet med dette er, at skabe oplevelser for beboere og besøgende samt at underbygge Nørreportkvarterets nye identitet.

Som en del af samarbejdet med Realdania i forbindelse med *Hovedbyer på forkant* er der udarbejdet en kunststrategi. Kunststrategien tager sit afsæt i ønsket om at underbygge Nørreportkvarterets unikke stemning og er blevet til i samarbejde med eksterne kunstfaglige konsulenter samt bydelsambassadørerne og Billedkunstrådet.

Det bærende koncept i strategien er, at der i Nørreportkvarterets ti passager realiseres ti kunstværker udført af yngre danske velrenommerede kunstnere. Kunstrådgiverne har udpeget en række kunstnere og der arbejdes på nuværende tidspunkt på, at få udvalgt ti kunstnere i samarbejde med arbejdsgruppen, bestående af bydelsambassadørerne og billedkunstrådet. Efter udpegningen af kunstnere kontaktes de med en forespørgsel på interesse i projektet samt efterfølgende besigtigelse af Aabenraa og Nørreportkvarteret. Der kan derfor ikke forevises en liste over kunstnere eller kunstform på nuværende tidspunkt, men kunstværkerne kan spænde fra lys- eller lydinstallationer, til installationskunst, vægmalerier eller skulpturer i passagerne.

Efter besigtigelsen i Aabenraa udarbejder alle kunstnere en skitse der beskriver værket. Skitsen præsenteres for arbejdsgruppen samt bygnings- og passageejerne med henblik på godkendelse forud for realisering.

Det forventes ikke, at der kan opnås fondsstøtte til realisering af alle værker, hvorfor der foreslås at afsætte midler i områdefornyelsen for at sikre at der som minimum opføres kunstværker i de fire primære passager. I fald der opnås fondsstøtte anvendes de afsatte midler til realisering af yderligere passagerrenoveringer.

3.3 Parkeringspladser ved Barkmøllegade

I *Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret* er der skitseret en omdannelse af parkeringspladsen ved Barkmøllegade. Grundet det stejle terræn er det dog ikke umiddelbart muligt, at vende parkeringspladsen som skitseret. I bilag 3A, er det i stedet foreslået, at bibeholde det nuværende design men give mere plads til begrønning samt at udvide parkeringsbåsene til nutidige standarder, se skitse nedenfor. Der er i forslaget gjort plads til, at der kan etableres centrale nedgravede affaldssystemer i området.

3.4 Parkeringspladser ved Hotel Europa

I *Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret* er der skitseret en mulig omdannelse af parkeringspladsen ved Hotel Europa. Der er to muligheder for omdannelsen, den ene er en opgradering af det eksisterende og den anden mulighed er, at tilføre ekstern finansiering og opføre et parkeringsdæk med tilkørsel til øverste etage fra Madevej. Muligheden for at tilføre et ekstra parkeringsdæk kan være med til, at fjerne en del af fladeparkeringen fra projektområdet og derved opnå tættere bebyggelse såvel som mere kvalitet i uderummene.

Det foreslås, at der afsættes et beløb fra områdefornyelsen der som udgangspunkt dækker en let renovering af parkeringspladsen. I fald der inden for områdefornyelsens tidsperspektiv skal etableres et parkeringsdæk kan de afsatte midler indgå i den samlede finansiering.

3.5 Bagsider

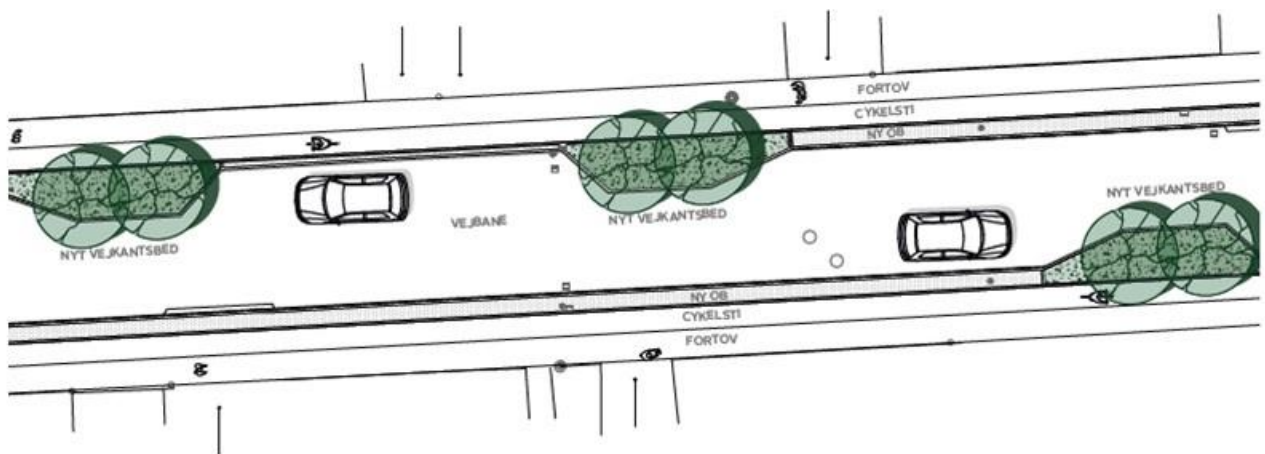
Som en del af *Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret* er der også foreslået nogle enkle tiltag til at opgradere bagsiden af bygningerne med facade mod gågaden. Der er foreslået enkel trækonstruktioner til at erstatte eksisterende stakitter samt som skjul til affaldscontainere. Herudover foreslås det at give tilskud til maling af bygningsværk samt begrønning langs facaderne. I bilag 3B, ses et forslag til hvordan omdannelsen kunne være.

Da der er tale om private ejendomme vil valget af løsning foretages i samarbejde med bygningsejeren. Der foreslås derfor at der afsættes en ramme til renovering af bagsiderne ud mod parkeringspladsen mod Barkmøllegade samt ved Madevej. Efter godkendelse i Byrådet vil forvaltningen indhente overslagspiser samt udarbejde retningslinier for, hvordan midlerne fordeles.

3.6 Callesensgade

Det har længe været ønsket at beplantningen i Callesensgade blev udskiftet og der blev etableret bedre levevilkår. Der har været undersøgt flere muligheder for begrønning af gadeforløbet men grundet med mange ledninger i jorden og det relativt snævre vejprofil samt vejbelastningen har der vist sig i realiteten kun at være én mulighed for omdannelse. Som vist på illustrationen nedenfor etableres der heller med beplantning de steder langs vejforløbet, hvor dette er muligt for, at give muligheden for mest mulig beplantning i gadeforløbet. I bilag 3C ses det fulde materialet.

Projektering, udbud og anlægsarbejdet for Callesensgade kan igangsættes umiddelbart efter frigivelsen, hvorfor anlægsstart vil være muligt efter sommerferien 2020.

3.7 Små by- og gaderum

I programmet for Områdefornyelse Nord er ønsket om, at opgradere små by- og gaderum beskrevet som en mulighed for, at udføre små forandringer der giver et stort resultat. Det foreslås blandt andet, at udskifte slidt og utidssvarende belægnings på fortove i forbindelsesområder, begrønne gadeforløb, sikre mulighed for ophold og lignende. Arbejdet vil blive foretaget i samarbejde med Driftsenheden, og det foreslås derfor at afsætte en ramme der arbejdes inden for.

Udbud og anlægsarbejdet for små by- og gaderum kan igangsættes umiddelbart efter frigivelsen, hvorfor anlægsstart vil være muligt efter sommerferien 2020.

3.8 Økonomi

Sagen om frigivelse af midler omfatter både projekter beskrevet i *Program for Områdefornyelse Nord*, *Gademanualen* samt *Plan for fysisk omdannelse af Nørreportkvarteret*.

Dette afsnit indeholder et overblik over forslag til fordeling af midler som konsekvens af de foreslåede ændringer og tiltag i forbindelse med Områdefornyelse Nord jf. bilag 2 og ovenstående i bilag 3.

Grundet den tætte sammenhæng mellem Områdefornyelse Nord og Realdania projektet Hovedbyer på forkants første fase, er det et samlet budget for de to projekter der arbejdes med. Det betyder at den samlede økonomi er 19,7 mio. kr. finansieret som vist nedenfor:

Aabenraa Kommunes andel	12,0 mio. kr.
Statens andel	6,0 mio. kr.
Realdanias andel	1,7 mio. kr.
I alt	19,7 mio. kr.

I bilag 2 og ovenstående i bilag 3 er beskrevet en status for de forskellige igangværende projekter og forslag til gennemførelse af yderligere projekter inden for *Områdefornyelse Nord* og første fase af projektet *Hovedbyer på forkant*. De foreslåede tiltag vil, som nævnt, betyde en ny fordeling af budgettet som ses på nedenstående tabel.

Tabel 1.1: Fordeling af anlægsbevilling til Områdefornyelse Nord.

1.000 kr.	Oprindeligt budget	Nyt budget	Tilskud fra Realdania	I ALT Nyt budget
Program	900	350	1.000	1.350
Gågade	9.000	14.300	0	14.300
H.P. Hanssens Gade	5.400	250	0	250
Bylaboratoriet	2.700	3.100	700	3.800
I alt	18.000	18.000	1.700	19.700

Den største omfordeling i forhold budgettet i programmet for Områdefornyelse Nord, er en ny fordeling af midler fra indsatsområdet H.P. Hanssens Gade til indsatsområdet Gågaden, hvor blandt andet indsatsen om passager og mellemzoner også ligger, og en omdisponering af restmidler fra realisering af Gademanual på ca. 1,5 mio. kr. (frigivelsessag vedrørende realisering af Gademanual på Byrådsmødet 27. marts 2019).

Der blev frigivet ca. 4 mio. kr. til realisering af Gademanualen. I sagsfremstillingen blev der beskrevet, at der ved udgangen af 2020 ville blive gjort status på de forskellige delprojekter med henblik på at overflytte eventuelt uforbrugte midler. Forvaltningen vurderer på nuværende tidspunkt, jf. bilag 2, at der kun skal anvendes 2,5 mio. kr., hvorfor det er muligt at omfordele de resterende 1,5 mio. kr. til projekterne beskrevet i dette bilag. Disse midler er medregnet i ovenstående budgetoverblik.

Der vil sideløbende med realiseringen af de fysiske projekter blive søgt fondsstøtte til realiseringen af det fulde kunstprojekt beskrevet i afsnit 3.2. I fald der opnås fondsstøtte eller kan overføres yderligere restmidler fra realiseringen af Gademanualen eller øvrige projekter, anvendes disse til realisering af projekter beskrevet i dette bilag.

Der vil senere, i en særskilt sag, blive behandlet en indtægtsbevilling samt frigivelse af midler til forundersøgelser og viderebearbejdning af skitseforslag med henblik på projektering og anlæg, for anden fase af Hovedbyer på forkant. Midlerne herfra er reserverede til gennemførelsen af *byrumsforbindelsen*, men er afhængig af at projekterne ses som en helhed for at der opnås fuld finansiering.

På de næste sider ses et visuelt overblik over faserne i realiseringen af program for Områdefornyelse Nord og Hovedbyer på forkant.

3.8.1 Igangværende og gennemførte projekter

På illustration 1 ses hvad der på nuværende tidspunkt er gennemført i forbindelse med Områdefornyelse Nord. Det er blandt andet:

- Udarbejdelse af Gademanual for Nørreportkvarteret
- Realisering af Gademanualen
- Etablering af BID/bydelssamarbejde
- Etablering af pulje til events og aktiviteter
- Udarbejdelse af *Plan for fysisk omdannelse*

Illustration 1 – Projekter der er gennemført. Byrumsforbindelsen er markeret med stiblet linie.

3.8.2 Projekter der gennemføres for den samlede anlægsbevilling

På illustrationen nedenfor er illustreret, hvad der forventes, at kunne realiseres inden for områdefornyelsens budget. Af nye projekter der forventes gennemført som beskrevet ovenfor i bilag 3, er følgende:

- Renovering samt etablering af kunstværker i de fire primære passager
- Renovering af parkeringspladserne ved henholdsvis Barkmøllegade og Hotel Europa/Madevej
- Etablering af en pulje til renovering af gågadens bagsider ud mod ovenstående parkeringspladser
- Forskønnelse af Callesensgade
- Etablering af pulje til renovering af små by- og gaderum
- Nedlæggelse af pulje til events og aktiviteter, og overførelse af restmidler til et nyt bydelssamarbejde

Illustration 2 – Projekter der forventes at kunne gennemføres inden for områdefornyelsen. Byrumsforbindelsen er markeret med stiblet linie.

3.8.3 Projekter der gennemføres hvis der findes finansiering

På illustrationen nedenfor er der vist, hvilke projekter der er beskrevet i bilag 2 og ovenfor i bilag 3 men ikke er finansieret på nuværende tidspunkt. Nogle af projekterne kan gennemføres, hvis der ved afslutning af projekterne, illustreret på illustration 2, er overskydende midler, eller der findes ekstern finansiering. Det er blandt andet:

- Omdannelsen af de øvrige seks passager i området
- Etablering af pulje til renovering af flere små by- og gaderum
- Etablering af pulje til renovering af gågadens bagsider ud mod Posthusgrunden.

Illustration 3 – Projekter der gennemføres, hvis der ved afslutning af projekterne, illustreret på illustration, 2 er overskydende midler, eller der findes ekstern finansiering. Byrumsforbindelsen er markeret med stiblet linie.

3.9 Projektoverblik - Områdefornyelse Nord og Hovedbyer på forkant

Program	Status	Kommentar
0. Program, proces mm		
Program for Områdefornyelse Nord Plan for fysisk omdannelse	Gennemført Gennemført	- Del af Hovedbyer på forkant
Gågaden		
1. Identitet		
Udarbejdelse af Gademanual	Gennemført	-
Åbningstræk	Gennemført	-
Realisering af Gademanual		-
Gademøbler	Under udførsel	-
Bygningsfornyelse	Under udførsel	-
Udskiftning af byrumsinventar	Under udførsel	-
Lampeinstallation	Gennemført	-
Folier på bygninger	Udgår	-
Fælles gradisk identitet	Udgår	-
2. Bygningsfornyelse	Udgår - indgår i Gademanual	-
3. Nørreport 5-13	Udgår - indgår i arbejdet med projektgrundene	Del af Hovedbyer på forkant
4. Passager og mellemzoner		
Renovering af fire primære passager	Skitseprojekt er udarbejdet	Foreslås igangsat
Kunst i primære passager	Skitseprojekt er udarbejdelse	Foreslås igangsat
Renovering af parkeringspladser	Skitseprojekt er udarbejdet	Foreslås igangsat
Midlertidigt byrum/aktiviteter i byggeperioden	Planlægning er igangsat	Del af Hovedbyer på forkant
H.P. Hanssensgade		
5. Identitet og funktioner		
Skitseprojekt	Gennemført	Realisering afventer Gasværksvej projekt
Bylaboratoriet		
6. Små by- og gaderum		
Callesensgade	Skitseprojekt er udarbejdet	Foreslås igangsat
Små by- og gaderum	Projekter udpeget	Foreslås igangsat
7. Events og aktiviteter		
Pulje til events og aktiviteter	Gennemført - ønskes nedlagt	-
Etablering af BID/Bydelssamarbejde	Ønskes videreført for resterende puljemidler	Del af Hovedbyer på forkant
8. Kunst i byen		
Gavlmaleri på Nørreport 13	Gennemført	-
Udarbejdelse af kunststrategi	Igangværende	Del af Hovedbyer på forkant
Udarbejdelse af kunstskitser	Igangværende	Del af Hovedbyer på forkant
9. Omdannelsesmodellen		
ByLAB	Igangværende	-
Bydelsambassadører	Igangværende	-
Projekter med skoleelever	Igangværende	-